

Stopnja brezposelnosti

Anketna in registrirana brezposelnost sta se v Sloveniji leta 2011 povečali manj kot leto pred tem, mednarodno primerljiva anketna stopnja pa ostaja nižja od povprečja EU. Stopnja anketne brezposelnosti se je od tretjega četrtnetja 2008, ko je dosegla najnižjo raven, odkar jo merimo (4,1 %), do prvega četrtnetja 2011 zaradi zaostrenih gospodarskih razmer povečala že na 8,5 %, v povprečju leta 2011 pa je bila 8,1-odstotna (0,8 o. t. več kot leta 2010). Stopnja anketne brezposelnosti je bila še naprej nižja kot v povprečju v EU in v evrskem območju. V EU-27 je bila leta 2011 v povprečju 9,7-odstotna, v evrskem območju pa 10,2-odstotna. Stopnja registrirane brezposelnosti se je zvišala za 1 o. t. in bila v povprečju leta 11,8-odstotna. Od septembra 2008, ko je dosegla najnižjo raven po letu 1990 (6,3 %), se je do januarja 2011 že skoraj podvojila, leta 2011 pa se zaradi umiritve upadanja zaposlenosti¹ ni več pomembneje povečevala.

Leta 2011 se je rast brezposelnosti žensk, mladih in oseb z nižjo ter srednjo izobrazbo umirila, močnejše pa narašča (sicer nizka) stopnja brezposelnosti oseb terciarno izobrazbo. Stopnja anketne brezposelnosti žensk, ki je v obdobju 2001–2006 nihala okrog 7 %, se je do tretjega četrtnetja 2008 znižala na 4,4 %, od takrat pa se spet povečuje. Od leta 2009 je nižja od stopnje brezposelnosti moških. Leta 2011 je bila v povprečju 8,1-odstotna, stopnja anketne brezposelnosti moških pa 8,3-odstotna. Stopnja registrirane brezposelnosti žensk (leta 2011 v povprečju 12,4-odstotna) pa ostaja višja od stopnje registrirane brezposelnosti moških (11,4 %). Stopnja anketne brezposelnosti mladih, ki je bila najnižja, odkar jo merimo, v drugem četrtnetju 2007 (9,3 %), se je zaradi kriznih razmer do prvega četrtnetja 2011 povečala že na 18,6 %, v povprečju 2011 pa je bila 15,3-odstotna. Ves čas pa ostaja precej pod povprečjem EU, po naši oceni predvsem zaradi študentskega dela ter visoke stopnje vpisanosti mladih v terciarno izobraževanje. Podobno dinamiko sta imeli tudi stopnji brezposelnosti oseb z nižjo in srednjo izobrazbo. Prva se je s 6,6 % leta 2008 do prvega četrtnetja 2011 povečala na 15,7 %, v povprečju pa je bila v prvih treh četrtnetjih 2011 14,0-odstotna. Druga pa se je s 4,4 % v povprečju leta 2008 do prvega četrtnetja 2011 povečala na 9,2 %, v prvih treh četrtnetjih 2011 pa je bila v povprečju 8,5-odstotna. Leta 2011 se je ponovno povečala (na 5,0 % v prvih treh četrtnetjih 2011) tudi anketna stopnja brezposelnosti oseb s terciarno izobrazbo, ki ima počasno, a stalno tendenco naraščanja.

Leta 2011 se je med registrirane brezposelne prijavilo nekoliko manj oseb kot leto prej, več brezposelnih pa je dobilo delo ali pa so bili črtani iz evidence iz drugih razlogov. Zaradi izgube zaposlitve je bilo prijavljenih skupaj 82.150 oseb, kar je 1,6 % manj kot leto prej. Med njimi pa se je povečalo število oseb, ki so zgubile delo zaradi stečaja podjetja, zaradi prenehanja poslovanja zasebnikov ali zato, ker so izgubile delo za določen čas. Delež zadnjih med vsemi prijavljenimi zaradi izgube dela se je povečal na 55,0 %. Zmanjšalo se je tudi število novo prijavljenih iskalcev prve zaposlitve (za 14,3 %), povečalo pa se je število brezposelnih, ki so dobili delo (za 7,0 %) ali so bili črtani iz evidence brezposelnih iz drugih razlogov (za 9,7 %). Med črtanimi je tretjina takih, ki so prenehali iskati zaposlitev. Med brezposelnimi, ki so dobili delo, je le šestina dobila delo v okviru programov aktivne politike zaposlovanja (programi zaposlovanja in samozaposlovanja ter javnih del; približno tretjina manj kot leto prej). Kljub temu, da se je med letom zmanjševalo, se je povprečno letno število brezposelnih leta 2011 povečalo za 10,9 % (po anketi) oziroma 10,1 % (po registru), to je na 84 tisoč oziroma 110,7 tisoč. V obdobju 2000–2008 se je prvo znižalo z 68 na 46 tisoč, drugo pa s 107 na 63 tisoč.

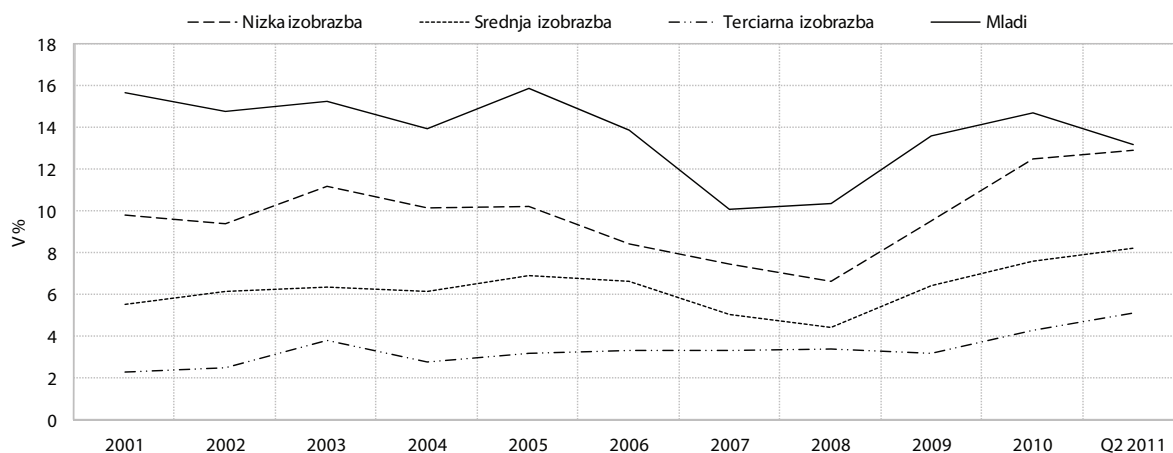
¹ Glej indikator *Stopnja delovne aktivnosti*.

Tabela: Stopnja anketne brezposelnosti, v%

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EU-27	np	8,7	8,9	8,2	7,1	7,0	8,9	9,6	9,7
Avstrija	3,9	3,6	5,2	4,8	4,4	3,8	4,8	4,4	np
Belgija	9,7	6,9	8,5	8,3	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2
Bolgarija	np	16,4	10,1	9,0	6,9	5,6	6,8	10,2	11,1
Ciper	np	4,9	5,3	4,6	3,9	3,7	5,3	6,2	7,8
Češka	np	8,7	7,9	7,2	5,3	4,4	6,7	7,3	6,8
Danska	6,7	4,3	4,8	3,9	3,8	3,3	6,0	7,4	7,6
Estonija	np	13,6	7,9	5,9	4,7	5,5	13,8	16,9	12,5
Finska	15,4	9,8	8,4	7,7	6,9	6,4	8,2	8,4	7,8
Francija	11	9,0	8,9	8,8	8,0	7,4	9,1	9,4	9,7
Grčija	np	11,2	9,9	8,9	8,3	7,7	9,5	12,6	Np
Irska	12,3	4,2	4,4	4,4	4,6	6,0	11,8	13,5	14,4
Italija	11,2	10,1	7,7	6,8	6,1	6,8	7,8	8,4	np
Latvija	np	13,7	8,9	6,8	6,0	7,5	17,1	18,7	np
Litva	np	16,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,7	17,8	15,4
Luksemburg	2,9	2,2	4,5	4,7	4,1	5,1	5,1	4,4	4,8
Madžarska	np	6,4	7,2	7,5	7,4	7,8	10,0	11,2	10,9
Malta	np	6,7	7,3	6,9	6,5	6,0	6,9	6,9	6,4
Nemčija	8	7,5	11,2	10,3	8,7	7,5	7,8	7,1	5,9
Nizozemska	6,6	3,1	4,7	3,9	3,2	2,8	3,4	4,5	4,4
Poljska	np	16,1	17,8	13,9	9,6	7,1	8,2	9,6	9,7
Portugalska	7,2	4,0	7,7	7,8	8,1	7,7	9,6	11	12,9
Romunija	np	7,3	7,2	7,3	6,4	5,8	6,9	7,3	7,4
Slovaška	np	18,8	16,3	13,4	11,1	9,5	12,0	14,4	13,4
Slovenija	np	6,7	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1
Španija	18,4	11,1	9,2	8,5	8,3	11,3	18,0	20,1	21,7
Švedska	8,8	5,6	7,8	7,1	6,2	6,2	8,4	8,4	7,5
Združeno kraljestvo	8,5	5,4	4,8	5,4	5,3	5,6	7,6	7,8	np

Vir: Eurostat Portal Page – Population and social conditions – Labour Market, 2012.
Opomba: np – ni podatka.

Slika: Nekatere specifične stopnje anketne brezposelnosti, Slovenija

Vir: Eurostat Portal Page – Population and social conditions – Labour Market, 2012.